

vozovati pro názor, že výhrada censury byla sjednána jen pro nabyvatele, nikoliv i pro zadavatele jako druhou smluvní stranu. Platila-li však výhrada (podmínka) stejně pro obě smluvní strany, byl by žalobce nabyt — pokud se tkne, má-li se podmínka považovati za podmínku rozvazovací, nepozbyl — provozovacího práva na ní závislého jen jejím splněním (§§ 699 a 897 obč. zák.) a nenabyt — pokud se tkne, pozbyl — ho, když, jak je nesporné, předvádění filmu bylo pravoplatně zakázáno, podmínka tedy splněna nebyla. An podle toho provozovacího práva nenabyt — pokud se tkne ho pozbyl —, nemohlo pak toto jeho domnělé právo býti žalovanou porušeno a nemohla mu z jeho porušení vzniknouti zažalovaná škoda. Nesejde na tom, že později bylo předvádění filmu povoleno k žádosti Stanislava M-a. Původním pravoplatným rozhodnutím, že se provádění filmu nepovoluje, byla též rozřešena záporně otázka, zda se podmínka, na níž provozovací právo žalobcovo záviselo, splní. Byloť jisto, že žalobce provozovacího práva nenabyt, že zadavatel s právem tím může zase volně nakládati, zejména je může znovu i jiné osobě zadati, a že žalobce má již jen práva smlouvou stanovená pro případ, že by censura předvádění filmu nedovolila. Smlouva tudíž v příčině provozovacího práva nenabyla, pokud se tkne pozbyla pro žalobce účinnosti.

Čís. 9923.

Směnečný dlužník nemůže ve směnečném sporu činiti s právním účinkem jiné námitky, než jsou vytčeny v § 87 směn. zák., a to ani tehdy, kdyby je proti sobě připustil žalující směnečný věřitel.

(Rozh. ze dne 17. května 1930, Rv I 846/30).

Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y : Podle stavu věci jest jediné rozhodnou otázkou dosahu ustanovení § 87 směn. zák. Žalobkyně tím, že proti žalovanému nepodala obecnoprávní žalobu jakožto postupnice Emanuela K-a, nýbrž podala směnečnou žalobu jako majitelka směnky a jako rubopisnice (indosatářka) (§ 32 sm. zák.) s návrhem na vydání směnečného platebního příkazu, dala na jevo vůli, by o její žalobě bylo jednáno a rozhodnuto podle zásad řízení ve věcech směnečných (§ 557 c. ř. s.). Podle § 87 sm. zák. může směnečný dlužník činiti jen takové námitky, které plynou ze směnečného práva samého neb které mu přísluší bezprostředně proti tomu, kdo právě žaluje. Ustanovení toto, které bylo již i v dřívějším směnečném řádu, jest předpisem rázu donucovacího (jus cogens) a byl dřívější směneční řád v zájmu uspořádání řízení ztřeštěn ještě dalším předpisem § 88 sm. zák. o obmezení přípustnosti započtení (kompensace) vzájemných pohledávek jen na určité vymezené případy. Tím jest stranám v řízení směnečném odňata možnost, by podle libovůle měnily něco na zmíněných zásadách směnečného řízení a by zejména rozšiřo-

valy toto řízení i na projednávání o námitkách rázu obecnoprávního, do směnečného řízení nepatřících. Proto správně soud první stolice posoudil v napadeném rozsudku věc po právní stránce, prohlásiv, že námitky odvozované žalovaným z jeho poměru k Emanuelu K-ovi, tedy k osobě třetí, jsou v tomto řízení nepřípustné, vždyť žalobkyně výslovně tvrdila, že jednala a byla v plné víře, že Emanuel K. proti žalovanému má skutečně zažalovanou směnečnou pohledávku. Nutnost prováděti důkaz o této skutkové okolnosti odpadla, ježto žalovaný vzal směnečnou námitku čís. 2 zpět. Proto také prohlášení žalobkyně, že svoluje, by námitky čís. 3 a 4 byly uplatňovány žalovaným a že je nechává platiti, právě proto, že odporuje donucovacímu předpisu § 87 sm. zák., jest pro toto řízení bezúčinné, neboť ony námitky týkají se jen obecnoprávního poměru žalovaného k Emanuelu K-ovi. V jakém pořadí byly prohlášení a přednesy stran při ústním jednání učiněny a zda-li a jakou pohnutku měl žalovaný k odstoupení od námitky čís. 2, jest pro rozhodnutí věci nezávažné, vždyť odstoupení od této námitky stalo se bezpodmínečně.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Odvolací soud posoudil věc správně po právní stránce. K důvodům napadeného rozsudku, jimiž bylo správně a výstižně vyřízeno odvolání žalovaného podstatně shodné s jeho dovoláním, postačí přičiniti toto: Podle § 87 zák. směn. může směnečný dlužník činiti jen námitky v předpise tom přesně vytčené. Z toho plyne, že směnečný dlužník nemůže s právním účinkem činiti jiné námitky, než které jsou vytčeny v § 87. a to ani tehdy, kdyby je proti sobě připustil žalující směnečný věřitel. Přesným vymezením směnečných námitok vyloučil zákon i dispositi stran a nemá právního významu ani souhlasná vůle stran připustiti ve směnečném sporu i jiné námitky, než které stanovil zákon v § 87 jako jedině dovolené. Žalovaný mohl s právním účinkem vznésti jen námitky podle § 87 zák. směn., byl však oprávněn upustiti od námitky vyhovující tomuto předpisu. Upuštění to má za následek, že soud nesmí o této námitce jednati a rozhodnouti, nemůže proto uvažovati ani o tom, z jakého důvodu žalovaný od ní upustil.

Čís. 9924.

Nebyl-li platební rozkaz v upomínacím řízení dosud řádně doručen, nelze mu odporovati žalobou pro zmatečnost z důvodu § 529 čís. 2 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 21. května 1930, R I 253/30).

Žalobce domáhal se žalobou pro zmatečnost z důvodu § 529 čís. 2 c. ř. s., by platební příkaz v upomínacím řízení byl zrušen. P r o c e s n í